

# Euro-Chess Foundation Europees Burger 2016

DOOR HENK VAN GOOL

De activiteiten van de Euro-Chess Foundation onder leiding van Pierre Keune zijn beloond met de Prijs van de Europese Burger. De uitreiking vond maandag 27 juni plaats in Valkenburg.

Afgelopen mei vond in Valkenburg aan de Geul Euro-Chess 2016 plaats. Een evenement dat tot doel heeft jongeren uit de EU, al dan niet met een handicap, samen te brengen, om hen via de schaaksport en allerlei andere activiteiten kennis met elkaar te laten maken. Dit initiatief heeft de aandacht getrokken van leden van het Europees Parlement. Het was Europarlementariër Jeroen Lenaers, lid van de fractie van de Europese Volkspartij (christendemocraten), die de Euro-Chess Foundation nomineerde voor de prijs Europese Burger. Deze prijs wordt ieder jaar door het Europees Parlement toegekend aan maximaal 50 personen of organisaties in de EU die zich verdienstelijk maken op het

gebied van Europese samenwerking. Zijn pleidooi bleek succesvol, want onlangs liet het Europees Parlement Den Haag in een persbericht weten dat Vluchtelingenwerk Nederland en stichting Euro-Chess Foundation dit jaar de prijs ontvingen.

Reden voor een feestelijke bijeenkomst eind juni in de aula van het Adelante College te Valkenburg. Aldaar reikte Jeroen Lenaers samen met de burgemeester van Valkenburg, Martin Eurlings, de prijs uit aan oprichter en voorzitter van de Euro-Chess Foundation. Pierre



Jeroen Lenaers (I) en Pierre Keune.

Keune. In de toespraken refereerden de sprekers aan de huidige problemen binnen de EU (vluchtelingencrisis, Brexit) en stelden dat een initiatief als Euro-Chess toont, hoe Europese integratie en onderling begrip op een goede, positieve wijze uitgevoerd kan worden. Eurlings: „Chapeau aan het Youth Committee (comité van jongeren die betrokken waren bij de organisatie van Euro-Chess), de aanstormende jeugd, die ons volwassenen de weg wijst in Europa, dat op dit moment het spoor helemaal bijster lijkt.” En: „Dit initiatief doet alle harten snel



Lenaers, Keune en Martin Eurlings.

## SCHAKEN DENKSPORT

ler kloppen. Dat is iets anders dan de verharding en de verkilling, die nu in Europa dreigen plaats te vinden.” Lenaers: „Juist dit soort initiatieven laat zien dat je ook zonder politiek, ook zonder bureaucratie en ook zonder grote discussies op het Europese toneel heel goed kan werken aan een stukje begrip tussen landen, aan verbindingen over grenzen heen en zeker als het gaat



De schaakjeugd. FOTO'S RICK ALBERIGS

om jonge mensen zoals we die hier zien.” En passant nodigde Lenaers de hele club mensen die verbonden is aan Euro-Chess, uit om in Brussel of Straatsburg de prijs te komen vieren. De prijswinnaars uit heel Europa ontmoeten elkaar op 12 en 13 oktober in Brussel.

Naast de feestelijkheden in Valkenburg werden, zo vlak voor het zomerreces, bij diverse toernooien en competities de puntjes op de i gezet.

- De Lisb Knock Out beker werd in de A-klasse gewonnen door schaakvereniging DJC en in de B-klasse door de SV Kerkrade.
- Hans Dam werd winnaar van het Alex Vinken toernooi te Kerkrade.
- In Hilversum deden namens Limburg Max Warmerdam, Siem van Dael, Ruud van Meegen en René Coenjaerts mee aan het HSG-Open. Zij scoorden zoals van hun speelsterkte verwacht mocht worden. Winnaar van dat toernooi werd IM Jan Willem van de Griendt.
- Henk van Gool werd winnaar van het Rabobank Venlo-Open. Het DJC-Open is afgelopen vrijdag 1 juli van start gegaan.

# Sittards schaakmonument in Soest

DOOR HENK VAN GOOL

Ze hebben hun wortels in Limburg, maar zijn al vele jaren geleden uit de provincie vertrokken. Hoe gaat het met hen?

## Vandaag: Jan Beukelman.

„Ik kom nog heel graag in Limburg om familie of vrienden te bezoeken of voor zomaar een weekendje: logeren in hotel Merici, *krombreudjes rapenkieke* in de Kolleberg, diner in *Bie 't Gruuzekirkske* en *zoervleisch bij Schrage*.”

*Aan het woord is Jan Beukelman. De geboren Sittardenaar is 75 lentes jong en woont met zijn huidige echtgenote in Soest. In 1976 heeft hij Sittard verruild voor Leusden vanwege een baan in Zeist. Sinds 2010 is hij met pensioen. De laatste tien jaar was hij zelfstandig consultant. Beukelman is opgegroeid met de schaaksport.*

„Mijn opa van mijn moeders kant was een echte schaakliefhebber. Hij heeft mij meegenomen naar de schaakclub. Maar ook zijn zoons,

mijn ooms, schaakten. Waarvan drie ook in een vereniging. Wij hadden een groot aantal jaren een familiekampioenschap! Op enig moment waren drie generaties van onze familie lid van dezelfde schaakclub. Dat is toch wel bijzonder.”

## Van welke schaakclub werd u lid?

„Ik ben op 1 september 1958 lid geworden van schaakvereniging Sittard. In 1966 fuseerde de club met Geleen en ging verder onder de (huidige) naam GESS, Geleen En



Sittard Schaken. Tussen 1963 en 1973 was ik vijf maal clubkampioen. Intussen ben ik al bijna 58 jaar lid. Ik heb nog altijd contact met enkele leden van GESS.”

## Heeft u functies bekleed bij Gess?

„Ik was er jeugdleider, competitieleider, secretaris en voorzitter. In die volgorde. Maar ook oprichter en redacteur van het clubblad GES-SCHAAK. Daarnaast ben ik ook nog vier jaar secretaris geweest van de Limburgse Schaakbond.”

## Welke dierbare herinneringen



## Jan Beukelman.

FOTO ARCHIEF IAN REI IKFI MAN

## DENKSPORT SCHAKEN

## bewaart u aan uw schaakperiode in Limburg?

„Dat zijn er veel. Maar om er toch een paar te noemen: mijn geslaagde initiatief om tot een fusie te komen tussen Sittard en Geleen. Als organisator van diverse mooie toernooien. Het naar Sittard halen van de toenmalige wereldkampioen Boris Spasski voor een simultaanschaakwedstrijd.

Bij die simultaan overigens, was ook onze Nederlandse Grootmeester Jan Hein Donner aanwezig om het tegen een groep schakers op te nemen. Vooraf bracht hij enige tijd door in mijn huis. Ik had een door hem geschreven boek in mijn boekenkast staan met de titel: 'Mulisch, naar ik veronderstel'. Ik vroeg hem dit boek te signeren. Daarop riep hij uit: "Heb jij dat boek"! suggererend dat er maar 1 van verkocht zou zijn.”

## Hoe is uw inzet voor de schaaksport gewaardeerd?

„Ik werd benoemd tot erelid van

GESS. Voor mijn 50 jarig lidmaatschap van de Schaakbond kreeg ik in 2009 de gouden bondsspeld uit handen van Frank Clevers, die toen voorzitter van de Limburgse bond was.”

## Doet u nog aan schaken?

Ik speel in een klein onofficieel clubje van tien leden. Wij spelen bij toerbeurt bij elkaar thuis. Om de veertien dagen op een woensdagmiddag drinken we gezamenlijk koffie, lossen de wereldproblemen op en gaan vervolgens heel serieus aan onze partij beginnen. Ik ben er voorzitter en competitieleider. Tevens geef ik ieder jaar een simultaan in de Baarnse Heerensociëteit 'de Vereeniging', waar ik lid ben.

## Op welk schaakresultaat bent u trots?

In 1963 won ik in een simultaan van Jan Hein Donner.

*In het diagram ziet u een spelfragment uit een partij van vorige maand, toen Beukelman kampioen werd van zijn clubje. Beukelman heeft wit. De zwarte koning kan al bijna geen kant meer op. 18.Lh3+,Pd7 19.Da8+,Pcb8 20.Pa5 dreigt Dxb7 mat. De zwart-speler gaf op.*

# Met de winst voor het grijpen...

DOOR HENK VAN GOOL

De weg naar de winst in een competitie of toernooi ligt bezaaid met obstakels. Soms struikelt de sporter maar kan hij zich nog herpakken. Vaak is de schade echter onherstelbaar.

Een 200 meter loper die denkt dat hij gewonnen heeft, maar gediskwalificeerd wordt. Een wielrenner die in florissante positie onderuit gaat. Een Formule 1-rijder die in de laatste bocht voor de finish van de baan spint. Een schaker die met de winst voor het grijpen de verkeerde variant kiest. Of het nou je eigen fout is, of dat de zeperd veroorzaakt is door de omstandigheden: het gevoel dat zich dan van je meester maakt is onbeschrijflijk. Sommige sporters vinden 'gewoon' verliezen al verschrikkelijk. In het tv-programma Motel de Jong (2011) stelde oud-judoka Peter Buwalda: „Verliezen bij judo is heel vernederend, dan ga je echt dood.” Hoe moeten sporters die de winst voor het grijpen hadden zich dan wel voelen?

Uit eigen ervaring weet ik dat de ontredding immens is. Je vind, je weet, dat jij die wedstrijd of dat kampioenschap had moeten winnen, niet die ander. Er maakt zich een enorm gevoel van verlies van je meester. Je hebt het idee dat de uitkomst van de gebeurtenissen onrechtvaardig is. Tijdens de derde finalepartij van de FIDE World Chess Cup in Bakoe, tussen de top-grootmeesters Peter Svidler en Sergey Karjakin, had eerstgenoemde een overwegende positie bereikt. In plaats van de winnende zet uit te voeren gaf hij echter in een paar zet-

ten tijd de partij helemaal weg. **Zie diagram 1** Hier wint 28.Dc3! Svidler besluit het paard echter meteen te pakken 28.Txf2?! Nog geen echte blunder. De truc is namelijk dat wit na 28...Dxe3 29.Txe3,Txe3 30.Txf6,Kxf6 31.Pxd5+ een stuk voor blijft. Karjakin speelde 28...Dh4. Nu moest Svidler eigenlijk 29.Dxe8 spelen. In plaats daarvan produceerde hij 29.Dd2?? Na 29...Txf2 30.Dc3+,d4 maakte ontzetting zich van hem meester. Svidler sloeg de handen voor zijn gezicht en gaf meteen op. Hij realiseerde zich plotseling dat hij na 31.Dc7+,Tf7 beslissend materiaal achter blijft.



Diagram 1



Diagram 2

## DENKSPORT SCHAKEN

Wat men op topniveau sporadisch ziet gebeuren, is op amateurniveau schering en inslag. Schaakteam Venlo 1 werd afgelopen seizoen kampioen, maar dit ging niet zonder slag of stoot. In verschillende wedstrijden gaven spelers van het Venlose team op ontzetsende wijze een partij uit handen.



Diagram 3

**Zie diagram 2** R. van Gool – J. van Mechelen De zwartspeler is totaal overspeeld. Wit kon oogsten met 29.Td6,c4 30.Df3+,Lf6 31.Lxe6+. Hij zag echter iets anders 29.Lxe6+,Dxe6+ 30.Td7+,Kf6 31.Df3+? (31.Dxe6,Kxe6 32.Txg7,cxb4,Txb7 levert een toren-eindspel met pluspion op.) 31...Df5! Gemist! Nu was goede raad duur. Zwart bleef een stuk voor en de witspeler verloor de partij nog. Commentaar van de witspeler: „Alsof je bezig bent een kunstwerk te creëren en er in een vlaag van verstandsverbijstering een kras op maakt.”

**Zie diagram 3** T. Neuer – I. Jansen Wit staat een stuk voor en heeft aanval. Met 36.Te2 kon hij het helemaal uitmaken. Als de dame wijkt volgt immers mat op e8. Er volgde echter 36.Dd8+,De8 37.Dxe8? (37.Df6+ wint nog steeds.) 37...Kxe8 38.Pd5,c6 39.Te2+,Kd7 40.Pe3,Te4 en ondanks dat wit een paard meer had, kon hij het eindspel niet meer winnen. Zwart heeft gewoon teveel pionnen. Hoe vaak zal een sporter in zijn gedachten dat ene moment opnieuw beleven en wensen dat hij de tijd kon terugdraaien!

# Terrasschaak met cola en bier

DOOR HENK VAN GOOL

**Het is hoogzomer. De mussen vallen bijkans van het dak. Geen weer om binnen in de stoffige hitte te zitten. Dus zoekt de schaker het terras op, genietend van de zon een drankje en het spel.**

**T**erwijl Hendrik de stukken weer in slagorde opstelt, bestelt Rudolph nog een rondje. Wanneer de koele versnaperingen opgediend worden, een cola voor Rudolph en een biertje voor Hendrik, merkt Rudolph op dat hij geen cash meer op zak heeft. „Ik ga om de hoek even pinnen”, laat hij Hendrik weten. „En ik wilde net een sanitaire stop maken”, zegt Hendrik. „Kunnen we de spullen hier wel onbeheerd achterlaten?” „Wie gaat er nou met een schaakspel aan de haal?”, lacht Rudolph. „We zijn allebei zo weer terug.” Ze staan op en lopen weg van de tafel. De zon belicht het verstilde tafereel. Vanaf de bodem van het glaasje cola borrelt een luchtbelletje omhoog en barst met licht gebruis aan de oppervlakte uiteen. Pssshht „Hé Bier!”

De schuimkraag van het glas bier zakt met een plofje wat in. „Cola?” „Zeg eens Bier, voordat ik in het keelgat van dat manmens verdwijn wil ik nog wel iets doen met mijn korte bestaan. Zullen we een spelletje schaak spelen?” „Het bord ligt voor onze glazen, dus waarom niet?” blubbert Bier door zijn schuimkraag. „Begin jij maar. Jij hebt de witte stukken voor je”. Cola steekt zijn rietje uit en schuift de koningspion naar voren **1.e4**. „Hm, ik kom er niet bij”, bromt Bier. „Kun jij de zetten voor mij uitvoeren? **1...d5** graag!” „Aha! Het Scandinavisch!”

roept Cola uit, terwijl hij met hulp van de koolzuurdruk en de oppervlaktetenspanning zijn rietje naar de overkant van het bord beweegt. „Die pion moet ik pakken” **2.exd5**. Biers' antwoord laat niet lang op zich wachten: **2...Pff6**. „Jij doet net alsof je er verstand van hebt”, spot Cola. Het rietje reikt naar de loper en schuift hem over de diagonaal naar voren **3.Lc4**. Bier steekt zijn kraag naar boven. „Ha, je zult wel zien wat mijn plannen zijn!” **3...c6**. „Heb jij soms te diep in je glaasje gekeken Bier? Je geeft zomaar een pion weg.” Bier schudt zijn schuim-

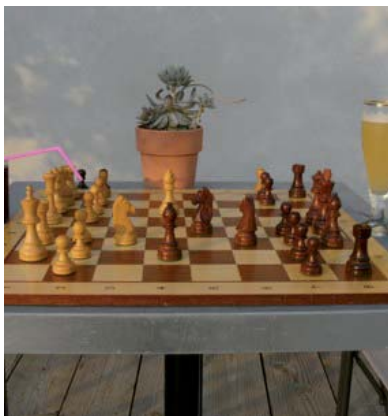


Diagram 1

## DENKSPORT SCHAKEN

kraag. „Krijg ik genoeg compensatie voor?” Cola's glas wiebelt even heen en weer. Dan vervolgt hij met **4.dxc6** „die heb ik alvast”! **4...Pxc6** antwoordt Bier stoïcijns. **5.Pf3** „Uit de stal met die knol” murmelt Cola. Met een zelfgenoegzaam geborrel commandeert Bier **5...Lg4** „pennen dat beest. Daar zul je weinig plezier aan beleven.” Cola laat een kort sisje horen, het equiva-

lent van schouderophalen. Met enige moeite manoeuvreert hij vervolgens zijn koning en toren om elkaar heen **6. 0-0**. „**6...Pe5**”, verkondigt Bier en leunt voldaan achterover waardoor een deel van zijn schuimkraag langs het glas omlaag sijpelt. „Zo dadelijk maak ik je koningsstelling kapot.” Cola lijkt een moment lang bevroren. Dan schuift het rietje zwarts paard van het bord. **7.Pxe5** (zie diagram 1) Bier wordt een paar tinten donkerder en stoot dan met geweld een groot deel van zijn schuimkraag het luchtruim in. „Oké, jij wint Cola.” Dan vallen Cola en Bier stil. Hendrik en Rudolph arriveren gelijktijdig weer bij hun tafeltje. „Wat is hier gebeurd! Heeft er toch nog iemand aan ons spel gezeten?” „En het lijkt erop dat hij ook nog een slok van mijn bier heeft genomen,” foetert Hendrik. „De stelling die deze persoon heeft achtergelaten is anders wel grappig”, zegt Rudolph peinzend. „Zwart mag de dame niet nemen wegens Lxf7 mat! Doet me denken aan een vergelijkbare stelling.” En in rap tempo zet hij diagram 2 op het bord. Waarom mag zwart hier de witte dame niet slaan?



Diagram 2